

J.nr. 2025 - 2108
Ref. CEBUH
Den 12. april 2025

Grund- og nærhedsnotat

Kommissionens meddelelse om en køreplan for kvinders rettigheder

KOM (2025) 97

1. Resumé

Kommissionen har den 7. marts fremlagt en meddelelse om ”En køreplan for kvinders rettigheder – principper for et samfund med ligestilling mellem kønnene”, som sætter retning for Kommissionens arbejde på ligestillingsområdet. Køreplanen indeholder 8 prioriteter, der vil danne grundlag for fremtidige konkrete politiske tiltag, bl.a. gennem EU-kommissionens kommende 5-årige strategi for ligestilling, der forventes offentliggjort den 8. marts 2026.

Køreplanen har ikke i sig selv nogen lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfundsøkonomiske konsekvenser eller administrative konsekvenser for erhvervslivet eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

Regeringen kan støtte op om principperne i roadmappen. Regeringen ser frem til, at køreplanen følges op med konkrete politiske tiltag i Kommissionens kommende strategi for ligestilling.

2. Baggrund

Kommissionen har den 7. marts fremlagt en meddelelse om en køreplan for kvinder rettigheder. Meddelelsen er den 16. marts 2025 modtaget i dansk sprogversion.

Køreplanen skal ikke forhandles, men Kommissionen har opfordret Rådet, Europarlementet og øvrige aktører til at støtte op om prioriteterne.

3. Formål og indhold

Formålet med Kommissionens køreplan er at beskytte og fremme ligestilling og kvinders rettigheder samt håndtere nye ligestillingsudfordringer. Køreplanen indeholder følgende 8 overordnede principper med tilhørende målsætninger:

- 1) Frihed fra kønsbaseret vold, fx forebygge og bekæmpe partnervold og -drab, teknologibaseret vold, tvangsægteskaber, online vold og sexistisk digitalt indhold samt voldtægt baseret på

manglende samtykke og alle former for seksuel udnyttelse herunder i forbindelse med menneskehandel.

- 2) De højeste sundhedsstandarder, fx at fremme kvinders og pigers sundhed gennem bedre adgang til evidensbaseret viden om kvinders sundhed og seksualitet, at beskytte kvinders adgang til seksuel og reproduktiv sundhed og reproduktive rettigheder og fremme medicinsk forskning, kliniske forsøg, diagnosticering og behandlinger, hvor der tages hensyn til køn.
- 3) Ligeløn og lige økonomisk indflydelse, fx afskaffe løn- og pensionsforskelle baseret på køn, at tackle undervurderingen af job, der primært udføres af kvinder og sikre løngennemsigtighed, fremme finansiell forståelse blandt piger og kvinder og lige adgang til finansiering og økonomiske muligheder, herunder iværksætteri, uanset køn.
- 4) Balancen mellem arbejds- og familieliv og omsorgsforpligtelser, fx fremme af ligelig fordeling af omsorgsansvaret mellem kvinder og mænd, fremme arbejdsvilkår, der gør det lettere at forene privatliv, familieliv og arbejdsliv og opfordre fædre til at tage fædreorlov og familieorlov.
- 5) Lige beskæftigelsesmuligheder og ordentlige arbejdsvilkår, fx at udrydde kønsbestemte forskelle i beskæftigelsesmulighederne med særligt fokus på kønsopdeling på arbejdsmarkedet og underrepræsenterede grupper og udrydde kønsbaseret vold og seksuel chikane på arbejdsmarkedet.
- 6) Inklusiv uddannelse af god kvalitet, fx opmuntre piger og kvinder til at involvere sig i sektorerne for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed, matematik og kunstig intelligens samt drenge og mænd til at engagere sig i uddannelses- og sundheds- og velfærdssektorerne, fremme omfattende seksualundervisning og sikre nultolerance overfor kønsbaseret vold, chikane og mobning inden for uddannelse.
- 7) Deltagelse i det politiske liv og lige repræsentation, fx fremme ligelig kønsfordeling inden for ledelse og beslutningstagning på alle ledelsesniveauer og på tværs af den offentlige og private sektor og det politiske liv, og at fremme en ligelig kønsfordeling i arbejdet med og ledelsen af konflikt og kriseforebyggelse mv. samt fremme sikkerhed og sikre nultolerance over for vold, had eller chikane mod kvinder og piger i det offentlige liv både online og offline.
- 8) Institutionelle mekanismer, fx fremme institutionel infrastruktur for ligestilling mellem kønnene og integration af kønsaspektet og uafhængige ligestillingsorganer og udnytte diplomati og partnerskaber til at få ligestillingsspørgsmål højere op på den globale politiske dagsorden, og indsamle kønsopdelte data systematisk.

4. Europa-Parlamentets holdning

Kommissionen opfordrer Europa-Parlamentet til at støtte op om køreplanen. Det vides endnu ikke, om Europa-Parlamentet vil støtte op.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Køreplanen har ikke i sig selv nogen lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfundsøkonomiske konsekvenser eller administrative konsekvenser for erhvervslivet eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Den næste 5-årige strategi for ligestilling, som køreplanen danner fundament for, kan dog have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfundsøkonomiske konsekvenser eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

8. Høring

Et grund- og nærhedsnotat om forslaget har været i skriftlig høring i EU-specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold – bred kreds den 31. marts til 4. april, hvor der er indkommet følgende høringssvar:

Dansk arbejdsgiverforening (DA) finder, at det er påfaldende, at Kommissionen vælger en ligestillingstilgang, som tilsyneladende udelukkende fokuserer på kvinders rettigheder og ikke ser på eventuelle ligestillingsudfordringer for mænd, når den skal danne grundlag for EU's kommende ligestillingsstrategi. For så vidt angår de principper, der vedrører arbejdsmarkedet, bemærker DA, at der allerede er omfattende EU-regulering, herunder i relation til ligelønsområdet og på orlovsområdet, hvorfor det er afgørende for DA, at køreplanen ikke bliver brugt som afsæt til nye direktiver. DA bemærker, at målsætningen bør kunne nås inden for de eksisterende lovgivningsmæssige rammer, og at EU's ligestillingsindsats således bør fokusere på at skabe kulturforandring og udfordre kønsstereotyper, hvilket DA opfordrer til bliver en integreret del af EU's ligestillingsindsats. Efter DA's opfattelse, er der på EU-plan behov for at prioritere arbejdet med at øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet. I den forbindelse bør medlemsstaterne stille de nødvendige rammer til rådighed herfor. Derudover er det også nødvendigt, at der på EU-plan sættes fokus på det kønsopdelte uddannelsesvalg.

Lederne finder, at ligelønnen på det danske arbejdsmarked stadig halter, særligt ift. kvinder, når det gælder kvinders løn- og karriereudvikling, og mænd står over for udfordringer i uddannelsessystemet og på barselsområdet. Derfor mener Lederne, at der bør arbejdes målrettet med at understøtte kvinder i ledelse og øge diversiteten i erhvervslivet, herunder initiativer, der modvirker ubevidste bias i rekruttering og forfremmelse, samt at der bør kigges på, hvordan vi bryder med det kønsopdelte uddannelsesvalg. Lederne bemærker, at der er behov for flere indsatser, herunder ift. at uddannelsesvejledningen skal være neutral for at modvirke stereotype forventninger, virksomheder skal fremhæve rollemønstre og skabe en mere inkluderende arbejdskultur, og uddannelsesinstitutionerne bør strategisk arbejde for at fastholde minoritetskønnet. Endvidere opfordrer Lederne til en mere koordineret og målrettet indsats for at bryde med kønsopdelte uddannelser, arbejdsmarked og erhvervsliv. Lederne peger på et regulært ligestillingsråd bestående af uafhængige eksperter, som skal rådgive Ligestillingsministeriet og regeringen, og at idéen om et ligestillingsråd også kan være inspiration for andre medlemslande.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at størstedelen af medlemslande vil støtte op om køreplanen for kvinders rettigheder.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det positivt, at Kommissionen sætter en retning for den fremtidige indsats for kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene baseret på principper og mål, der er i overensstemmelse med danske prioriteter på ligestillingsområdet.

Som følge heraf kan regeringen udtrykke opbakning til EU-Kommissionens køreplan for kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene. Regeringen vil dog opfordre EU Kommissionen til at inkludere mænd og drenge ligestilling i den kommende strategi for ligestilling samt til at inddrage fokus på at skabe kulturforandring og udfordre kønsstereotyper, og hvor relevant integrere sektorspecifikke indsatser

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.